

HULPLIJN 1712

1712

10 JAAR SAMEN TEGEN GEWELD

**JAARRAPPORT
2022**

Beste lezer,

Bedankt om het jaarrapport van hulplijn 1712 te lezen. 1712 is de professionele hulplijn voor mensen met vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling. De hulplijn is een partnerschap tussen de Centra Algemeen Welzijnswerk en de vertrouwenscentra Kindermishandeling. In dit verslag krijg je meer informatie over oproepen naar 1712 en over een aantal publieksgerichte activiteiten in 2022.

Vorig jaar kreeg de hulplijn 9.045 unieke oproepen over 12.044 gemelde personen of (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik of kindermishandeling. Dit is een stijging van 6% meer oproepen over 6% meer slachtoffers tegenover 2021. Dat zijn drieënhalf meer oproepen sinds de start van 1712.

9.045 oproepen betekent 9.045 verhalen over geweldsituaties in Vlaanderen en Brussel. Het is bemoedigend dat hoe langer hoe meer mensen de stap zetten naar 1712. Omdat ze erkenning en emotionele ondersteuning vragen, omdat ze het perspectief willen van een geweldloze relatie, omdat ze zich zorgen maken over een kind...

2022 stond ook in het teken van de tiende verjaardag van hulplijn 1712. Zo verheugde HM Koningin Mathilde de hulplijn met een werkbezoek en wensten vele BV's 1712 een gelukkige verjaardag in een steunvideo. Ook werden 1712-hulpverleners in de bloemetjes gezet op een interne trefdag. Sommige onder hen bieden hulpverlening sinds de start van 1712.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die zijn schouders zet onder de werking van 1712, in de eerste plaats de 1712- hulpverleners. Zij gaven vorig jaar opnieuw het beste van zichzelf. Ook wil ik Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bedanken. Zij maakt de werking van de hulplijn mogelijk.

Wim Van de Voorde,
Vlaams coördinator hulplijn 1712

© Sigrid Spinnox

INHOUD

01	6% MEER OPROEPEN	5
02	GEWELDSPROBLEMATIEKEN	6
03	GEWELDSVORMEN	7
04	WIE ZIJN DE SLACHTOFFERS?	8
05	WIE CONTACTEERT 1712?	9
06	WAT IS DE CONTEXT VAN GEWELD?	10
07	HOE CONTACTEREN MENSEN 1712?	10
08	INHOUD EN GEVOLG VAN EEN OPROEP	11
09	INTERVIEW: TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN	12
10	HOOGTEPUNTEN VAN 2022 IN BEELDEN	14

6% MEER OPROEPEN

1712 beantwoordde in 2022 **9.045** oproepen over **12.044** (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik of kindermishandeling. 1712 beantwoordde 6% meer oproepen over 6% meer (mogelijke) slachtoffers in vergelijking met het jaar voordien. Dit is het hoogste aantal sinds onze oprichting.

EVOLUTIE AANTAL OPROEPEN 2012-2022

	UNIEKE OPROEPEN	MOGELIJKE SLACHTOFFERS
2012	2.549	2.162*
2013	3.250	2.862*
2014	4.676	4.837
2015	4.707	5.934
2016	4.596	6.272
2017	4.812	6.792
2018	5.126	7.218
2019	5.409	7.402
2020	8.059	11.305
2021	8.515	11.312
2022	9.045	12.044
Totaal	60.744	78.140

*In 2012 en 2013 registreerde 1712 op een andere manier.

GEWELDSPROBLEMATIEKEN

Het gezin of een relatie is niet altijd een veilig en warm nest. Ook vorig jaar gingen de meeste oproepen over kindermishandeling, partnergeweld en andere vormen van familiaal geweld.

Vorig jaar kreeg 1712 over **6.600** kinderen, (mogelijke) slachtoffers van kindermishandeling, een oproep. Daarnaast kreeg 1712 over bijna **2.000** personen, betrokken bij partnergeweld, een oproep.

Geweld tegen volwassenen dat zich buiten de familiale context afspeelt, is de derde meest voorkomende problematiek. Het gaat onder andere over geweld op het werk of in de publieke ruimte. Over bijna **600** volwassen slachtoffers van extrafamiliaal geweld kreeg 1712 een oproep. Scheidingsproblematiek en familiaal geweld tegen volwassenen zijn respectievelijk de vierde en vijfde meest voorkomende problematieken.

1712 beantwoordde ook oproepen over een verwerkingsproblematiek, geweld tussen minderjarigen onderling, oudermishandeling en mis(be)handeling van oudere mensen. Ongeveer **1 op de 50** slachtoffers over wie 1712 een oproep krijgt, ging over die problematieken.

BELANGRIJKSTE PROBLEMATIEKEN OP NIVEAU VAN DE GEMELDE PERSONEN

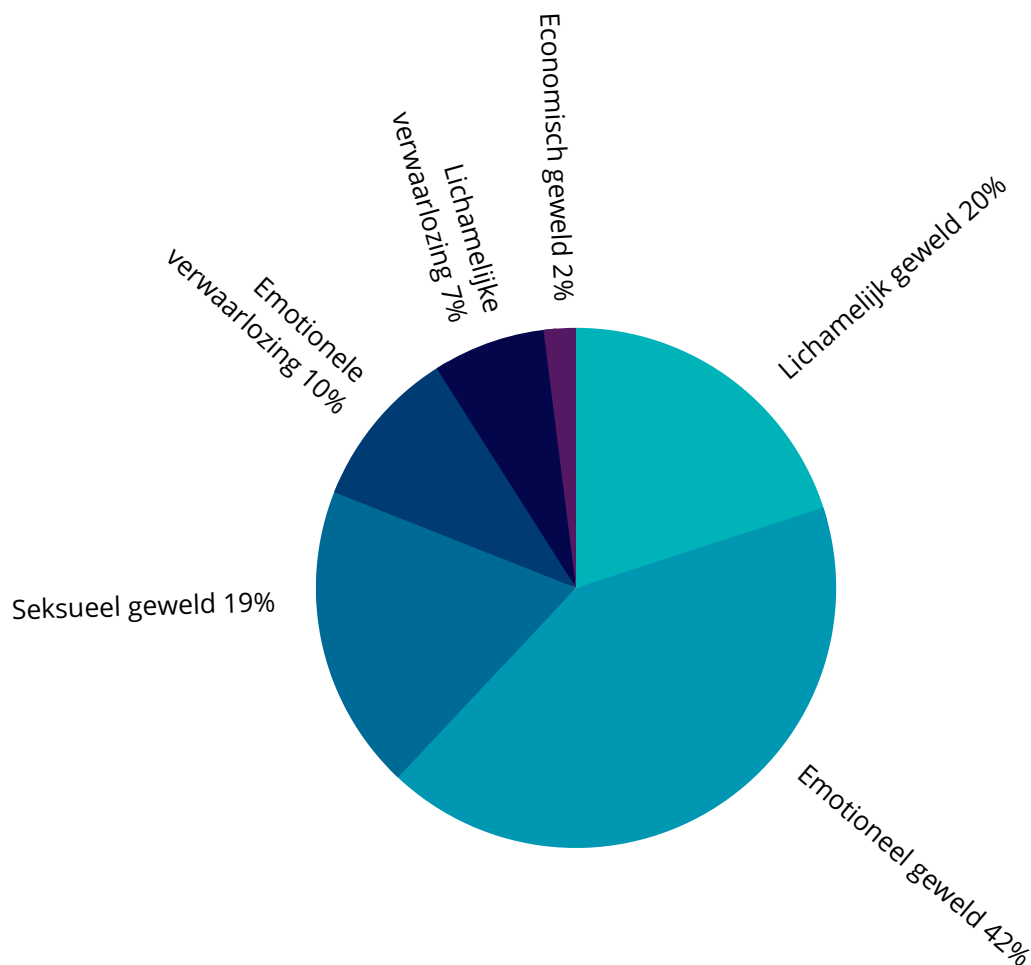
GEWELDSVORMEN

Bij geweld gebruiken mensen woorden die kwetsen of voorwerpen zoals een mes of een glas. Of mensen schoppen of slaan. Maar geweld kan ook passief zijn. Iemand negeren. Iemand geen aandacht geven. Iemand verwaarlozen. Vaak komen verschillende vormen van geweld samen voor.

Bij elke oproep registreert 1712 de belangrijkste vorm van geweld aangegeven door de oproeper. Hoewel mensen geweld vaak associëren met lichamelijk of seksueel geweld, is emotioneel geweld bij **4 op de 10** oproepen de belangrijkste vorm van geweld.

In vergelijking met 2021 kreeg 1712 **5% meer** oproepen over seksueel geweld. Bij **1 op de 5** oproepen wordt seksueel geweld als belangrijkste vorm van geweld geregistreerd.

BELANGRIJKSTE VORM VAN GEWELD EN VERWAARLOZING

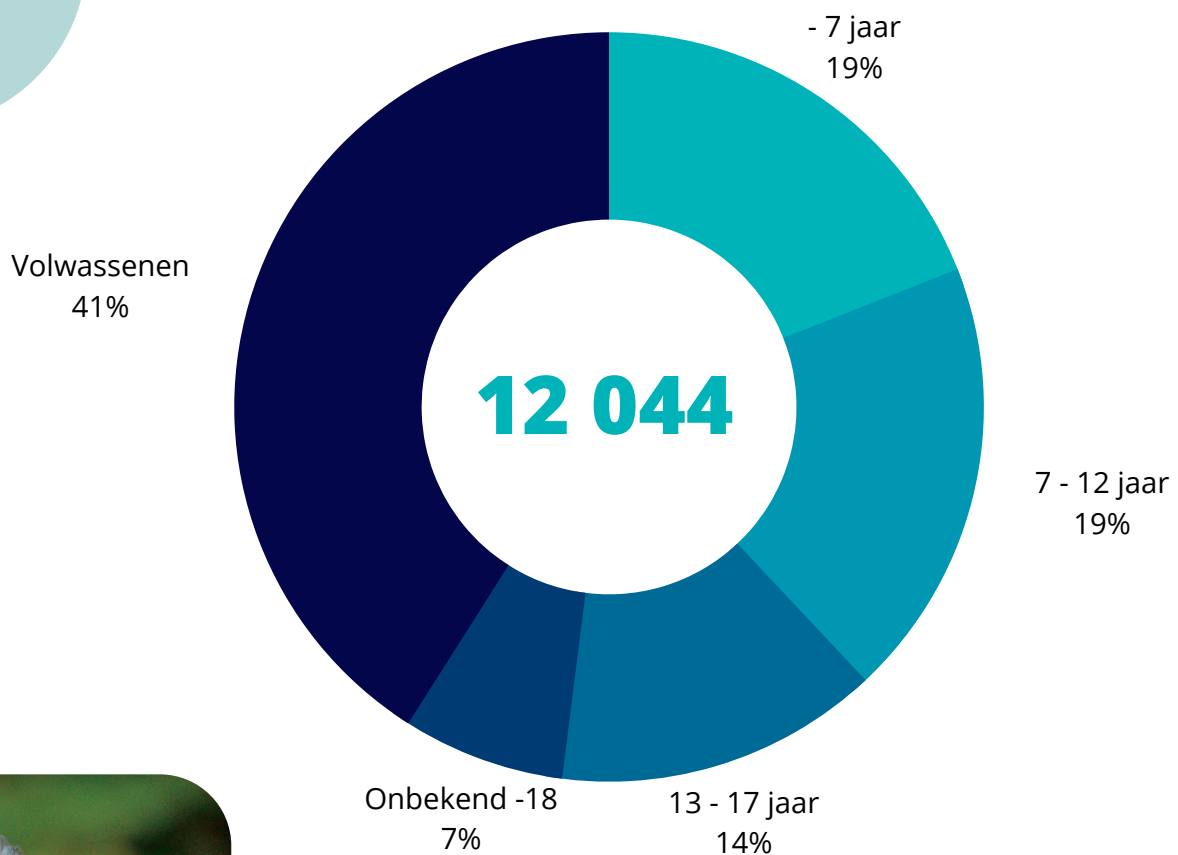

WIE ZIJN DE SLACHTOFFERS?

Over **12.044** (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik of kindermishandeling kreeg 1712 een oproep. **65%** van die slachtoffers is vrouw, **34%** man en **1%** non-binair.

Zes op de tien slachtoffers zijn minderjarig. Zoals blijkt uit de onderstaande infografieken zijn de meeste slachtoffers erg jong.

LEEFTIJD (MOGELIJKE) SLACHTOFFERS

WIE CONTACTEERT 1712?

In 2022 kreeg 1712 **9.045** unieke oproepen. Meer dan **negen op de tien** oproepers zijn burgers, de overige contacteren 1712 als professional.

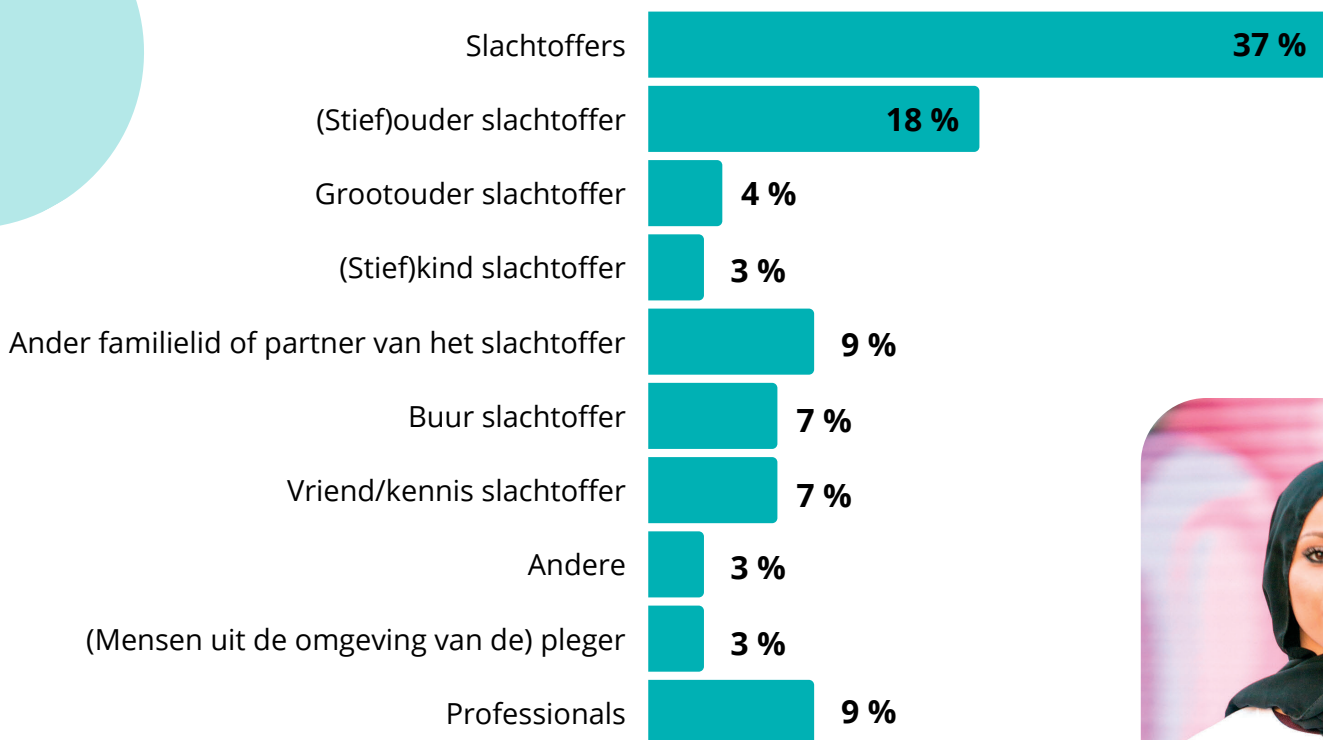
Bij 1712 kun je anoniem terecht. **7 op de 10** oproepers koos hiervoor.

Het aantal slachtoffers dat 1712 contacteerde, blijft stijgen. In **37%** van de oproepen is de oproeper zélf slachtoffer van geweld.

De helft van de mensen die 1712 contacteren, zijn omstanders. Vaak is het iemand uit de directe omgeving van het slachtoffer zoals een vriend, een buur, de (stief)ouder, grootouder, het kind of een ander familielid van het slachtoffer.

Het aantal personen dat geweld pleegt, of mensen uit hun omgeving, was ongeveer even hoog als in 2021.

PROFIEL OPROEPERS

Ongeveer **9%** van de oproepers van wie de leeftijd gekend is, is minderjarig. Dit betekent een stijging van **60%** (300) meer minderjarige oproepers tegenover 2021.

75% van de oproepers van wie het geslacht bekend is, is vrouw, **24,7%** man en **0,3%** non-binair.

WAT IS DE CONTEXT VAN GEWELD?

Bij **85%** van de (mogelijke) slachtoffers komt het geweld in de familie voor. Meer dan **driekwart** van de (mogelijke) slachtoffers maakt het geweld in het gezin mee.

1712 kreeg meer oproepen over geweld buiten de familiale context in vergelijking met vorige jaren. **15%** van de oproepen ging over geweld buiten de familiale context zoals geweld in de openbare ruimte, in een onderwijsinstelling, in een sportclub of op het werk. In 2021 ging het nog over **10%** van de oproepen.

HOE CONTACTEREN MENSEN 1712?

Aandeel online hulpverlening stijgt

De oproepen naar 1712 verliepen telefonisch (**62%**) of online, via chat (**25%**) of e-mail (**13%**). Hulplijn 1712 kreeg bijna evenveel mails als in 2021, maar het aantal telefonische oproepen daalde. Het aantal chatgesprekken steeg dan weer sterk.

Bijna **één op de vier** gesprekken gebeurt via chat. In 2020 voerde 1712 nog 911 chatgesprekken en in 2022 waren dat er al **2.251**. Die stijging is grotendeels het gevolg van de uitbreiding van het chat-hulpverleningsaanbod.

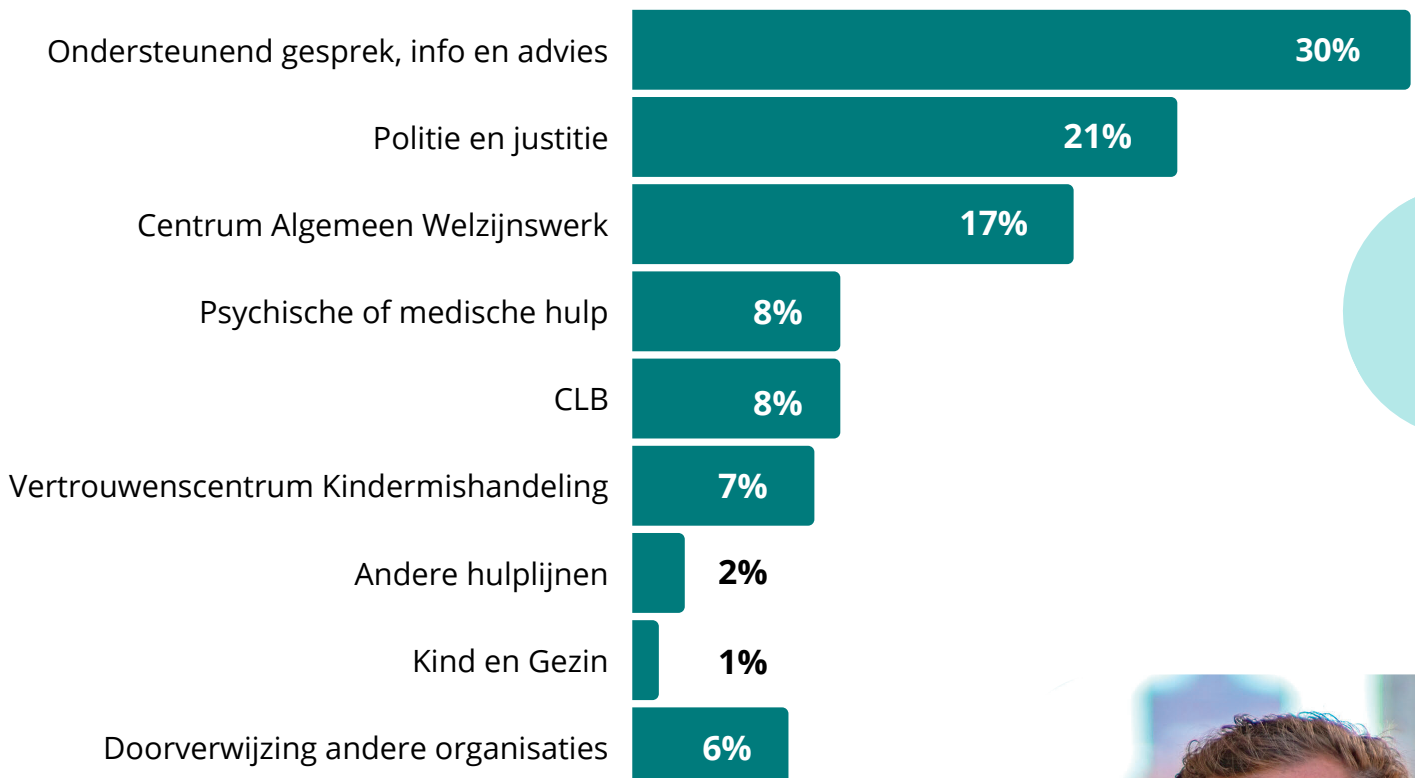

INHOUD EN GEVOLG VAN EEN OPROEP

"1712 luistert. 1712 geeft advies. 1712 verwijst door." lees je op de homepage van de vernieuwde 1712-website. Dit is een vereenvoudigde voorstelling van de uitgebreide eerstelijns hulpverlening van 1712.

Zo beluisteren 1712-hulpverleners zorgzaam een verhaal, bieden ze erkenning en een emotioneel ondersteund gesprek, maken ze een inschatting van de risico's en het passende gevolg en proberen ze de hulpvraag van de cliënt helder te krijgen. Verder geven ze ook advies of verwijzen ze gericht door. In de onderstaande tabel krijg je een overzicht naar welke organisaties 1712 doorverwijst.

INHOUD EN GEVOLG VAN EEN OPROEP

INTERVIEW MET TIM STROOBANTS EN BART CLAES

“1712 brengt het beste van het CAW en het Vertrouwenscentrum samen”

De tiende verjaardag van 1712 vormde de aanleiding om Tim Stroobants, directeur van het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling en Bart Claes, directeur van de CAW-groep, te interviewen over de toekomst van de hulplijn.

Met welke maatschappelijke evoluties moet 1712 rekening houden?

Bart: “De vele maatschappelijke crisissen van de afgelopen jaren hebben een impact op de kwetsbaarheid en het welzijn van mensen. Financiële problemen, huisvestingsproblemen, mentale gezondheidsproblemen,... overigens allemaal risicofactoren voor geweld. 1712 zal geconfronteerd worden met oproepen over complexe welzijnsproblematieken waarbij geweld één element is. Verder blijft het een uitdaging voor 1712 om zichtbaar te zijn in verschillende ‘vindplaatsen’ in deze superdiverse samenleving. Is 1712 voldoende bekend bij de verschillende groepen in onze samenleving? 1712 zal ook moeten inzetten op diverse media en kanalen om iedereen te blijven bereiken en hierbij tegelijk rekening te houden met de digitale kloof in onze samenleving.”

Tim: “1712 is de voorbije 10 jaar stevig ingebed in het welzijnslandschap. Om relevant te blijven, zal haar toegankelijkheid wel nog moeten verbeteren. Dat debat mag zich niet alleen toespitsen op de vraag over openingsuren. Toegankelijkheid gaat ook over een vlotte bereikbaarheid, een laagdrempelige werking en het warm onthalen van mensen met een hulpvraag. Toegankelijkheid gaat ook over de verwachtingen van de oproepers laten matchen met wat 1712 biedt aan hulpverlening. Een andere uitdaging is de afstemming tussen 1712 en verschillende sectoren waar geweld plaatsvindt. Binnen onderwijs, sport, cultuur, justitie... bestaan er waardevolle initiatieven. Hoe kan 1712 haar werking optimaal afstemmen en complementair blijven aan die veelheid aan initiatieven?”

Hoe kijken jullie naar de toekomstige samenwerking tussen de CAW's en de VK's binnen 1712?

Tim: “1712 brengt het beste van twee deelsectoren samen en voegt daar nog iets aan toe. De manier waarop de CAW's emancipatorisch met cliënten werken en hun krachten willen versterken, de manier waarop de VK's omgaan met trauma en herstel binnen gezinnen en het kindperspectief centraal stellen... de voorbeelden zijn legio. Deze samenwerking is goed voor de hulpvragers en onze organisaties.”

Bart Claes
© Atilla Erdem

Bart: “Het gegeven dat 1712 een beroep kan doen op het achterliggende hulpverleningsaanbod van de CAW’s en de VK’s is één van de troeven van de hulplijn. Via 1712 kunnen cliënten terecht in een vluchthuis van het CAW, bij een CAW-bemiddelaar, een jurist of een begeleidingsaanbod voor koppels. Als 1712 doorverwijst naar een deelwerking van de CAW’s of naar een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling moet dit warm, vlot en zorgzaam gebeuren. 1712 moet samen met de CAW’s en VK’s verder inzetten op de versterking van de continuïteit van hulpverlening.”

Hoe moet 1712 omgaan met haar maatschappelijke signaalfunctie?

Tim: “1712 kan goed aanvoelen wat er leeft in de samenleving en waar er nog tekorten zijn. 1712 moet tegelijkertijd thema’s in de kijker plaatsen die nu onvoldoende aandacht krijgen. Bijvoorbeeld geweld tussen minderjarigen onderling of emotionele verwaarlozing.”

Bart: “Geweld krijgt naargelang de context of doelgroep soms andere betekenissen. Ook daar moet 1712 rekening mee houden. Het gaat om onder andere over het bespreekbaar maken of problematiseren van cultuur gerelateerde vormen of betekenissen van geweld.”

Tim Stroobants

HOOGTEPUNTEN IN BEELDEN

SAMEN TEGEN GEWELD

Voor haar tiende verjaardag ontwikkelde hulplijn 1712 een verjaardagslogo. De baseline 'samen tegen geweld' verwijst naar het partnerschap tussen de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, naar de manier waarop we samenwerken met tal van andere organisaties en de manier waarop we samen met onze cliënten bespreken hoe het geweld kan stoppen.

10 JAAR SAMEN TEGEN GEWELD

BEZOEK KONINGIN MATHILDE

Hulplijn 1712 verwelkomt HM Koningin Mathilde en de minister van Welzijn voor een inhoudelijk werkbezoek. Tijdens dit werkbezoek treedt HM Koningin Mathilde in dialoog met 1712-hulpverleners en krijgt ze meer informatie over de werking van de hulplijn.

CAMPAGNE OVER OUDERMISHANDELING

In een campagne spoort 1712 mensen met vragen over oudermishandeling aan om de hulplijn te contacteren. Hoewel geweld van kinderen op ouders vaak voorkomt, blijft de problematiek grotendeels onder de radar van politie en hulpverlening.

Is jouw kind geweld dadig?

Ben jij slachtoffer van geweld door je kind?
Praat er dan over met 1712.

NOMINATIE DE STANDAARD SOLIDARITEITSPRIJS 2022

De Standaard nomineert hulplijn 1712 voor De Standaard Solidariteitsprijs 2022. In een paginagrote advertentie worden lichamelijke sporen van partnergeweld met melanomen (huidkanker) vergeleken. Want ook geweld kruipt onder je huid. Zeker als er over gezwegen wordt.

Tekst op advertentie:

Bij bijna 2 op de 10 vrouwen is partnergeweld de diagnose.

In België krijgt bijna 1 op de 10 vrouwen een melanoom. Huidkanker dus. Maar wist je dat het afgelopen jaar bijna dubbel zoveel vrouwen slachtoffer werden van partnergeweld? Ook geweld kruipt onder je huid. Zeker als er over gezwegen wordt.

Praat erover met 1712, in alle vertrouwen.

Bij bijna 2 op de 10 vrouwen is partnergeweld de diagnose.

In België krijgt bijna 1 op de 10 vrouwen een melanoom. Huidkanker dus. Maar wist je dat het afgelopen jaar bijna dubbel zoveel vrouwen slachtoffer werden van partnergeweld? Ook geweld kruipt onder je huid. Zeker als er over gezwegen wordt.

Praat erover met 1712, in alle vertrouwen.

BV'S SPOREN AAN OM OVER GEWELD TE PRATEN

1712 lanceert een nieuwe campagnevideo met BV's en een nieuwe website voor zijn tiende verjaardag. Lize Feryn, Lotte Vanwezemael, Marc Van Ranst, Hilde Crevits, Wouter Torfs, MEAU, Peter Adriaenssens, Kids with Buns en Senne Mispion roepen iedereen op om over geweld te praten en 1712 te contacteren bij vragen hierover.

1712 - TREFDAG

In september komen de 1712-hulpverleners samen om de tiende verjaardag van de hulplijn te vieren. Hulpverleners met een lange staat van dienst worden in de bloemetjes gezet.

VEILIG DATEN VIA DATING APPS

De populairste dating apps van België kunnen hun veiligheidsbeleid en dienstverlening voor slachtoffers van geweld verbeteren. Zo blijkt uit een studie van Hulplijn 1712 en onderzoekers van UCLL Resilient People. Zij bekeken hoe datingapps geweld aanpakken en voorkomen. Beide organisaties pleiten voor een betere regulering van dating apps en lanceren tips om veilig te daten.

APP of licentie

Dit jaar al 50 oproepen bij hulplijn 1712 over geweld na contact via datingapp: 10 tips voor veilig online daten

De populairste datingapps van België moeten een veiliger klimaat voor hun gebruikers creëren en beter omgaan met gerapporteerd geweld. Dat concluderen de hulplijn 1712 en het expertisecentrum Resilient People van UCLL uit hun studie naar hoe apps als Tinder, Grindr en Bumble geweld aanpakken en voorkomen. De organisaties ontwikkelden 10 tips om gebruikers bewust te maken over de risico's van online daten.

Net Lauwerier
~dec 2022 © 05:50

Vlaamse
overheid